

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
від 31 серпня 2023р.
№ 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Біленського ліцею
Володимирецької селищної ради
_____ Василь КОБЕЦЬ

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БІЛЕНСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ВОЛОДИМИРЕЦЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

2023/2024

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. Пояснювальна записка

- 1.1 Призначення ліцею та засоби його реалізації
- 1.2 Нормативно-правове забезпечення
- 1.3 Напрямки реалізації
- 1.4 Права та обов'язки учнів
- 1.5 Принципи реалізації освітньої програми
- 1.6 Структура 2023/2024 навчального року
- 1.7 Особливості організації освітнього процесу
- 1.8 Робота групи подовженого дня
- 1.9 Контингент учнів за класами
- 1.10 Навчальні плани
- 1.11 Форми організації освітнього процесу
- 1.12 Порядок поділу класів на групи
- 1.13 Використання літератури в освітньому процесі
- 1.14 Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ I СТУПЕНЯ

- 2.1 Загальні положення
- 2.2 Нормативно правове забезпечення
- 2.3. Загальний обсяг навчального навантаження
- 2.4 Перелік освітніх галузей НУШ
- 2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів
- 2.6 Форми організації освітнього процесу
- 2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти
- 2.8 Навчальний план для 1-4 класів
- 2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 2.10 Модель випускника початкової школи
- 2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

- 3.1 Загальні положення
- 3.2 Нормативно правове забезпечення
- 3.3 Загальний обсяг навчального навантаження. Навчальний план
- 3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти
- 3.5 Перелік навчальних програм
- 3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу
- 3.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
- 3.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 3.9 Модель випускника основної школи

РОЗДІЛ V. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

- 4.1. Загальні положення
- 4.2 Нормативно-правове забезпечення
- 4.3 Очікувані результати навчання учнів
- 4.4 Перелік навчальних програм
- 4.5 Рекомендовані форми організації освітнього процесу
- 4.6 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
- 4.7 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 4.8 Модель випускника

РОЗДІЛ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З

ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

РОЗДІЛ VII. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VIII. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ IX. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» ліцей реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Біленського ліцею є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання учнів;
- структуру програми.

Термін реалізації: 2023/2024 роки

Структура програми:

I розділ – Пояснювальна записка.

II розділ – Дошкільна освіта.

III розділ – Початкова освіта.

IV розділ – Базова середня освіта.

V розділ – Повна загальна середня освіта.

VI розділ – Організація освітнього процесу для дітей з ООП.

VII розділ – Індивідуальне навчання.

VIII розділ – Дистанційне навчання.

IX розділ – Система внутрішнього забезпечення якості освіти.

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення.
2. Очікувані результати навчання учнів.
3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

РОЗДІЛ I.

Пояснювальна записка

Біленський ліцей Володимирецької селищної ради здійснює свою діяльність на підставі Конституції України, Законів України, інших чинних нормативних документів у сфері освіти, Статуту ліцею, забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів та забезпечує охоплення дітей дошкільного віку с.Біле та с.Луко дошкільною освітою.

За Статутом ліцей забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти на таких рівнях:

- дошкільна освіта
- початкова освіта
- базова середня освіта
- профільна середня освіта

Мова навчання – українська

Кількість класів: 15

Кількість учнів: 208

Гранично допустиме навантаження на учня відповідає санітарно-гігієнічним нормам, установленим Міністерством охорони здоров'я України. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження на учнів.

Ліцей працює в одну зміну. Для учнів 1-4 класів організовано 3 групи подовженого дня.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Головною метою ліцею є забезпечення всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству; формування в учнів компетентностей, визначених Законом України «Про освіту» та державними стандартами; забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду, визначених Законом України «Про дошкільну освіту» та державним стандартом.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою (українською);
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- рухова і здоров'язбережувальна, особистісна, предметно-практична та технологічна, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична та дослідницька, природничо-екологічна та навички, орієнтовані на сталий розвиток, ігрова, соціально-громадянська, мовленнєва, художньо-мовленнєва, мистецько-творча (художньо-продуктивна, музична, театралізована);
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Головними завданнями та принципами освітньої діяльності ліцею є:

- людиноцентризм;
- верховенство права;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- різноманітність освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність ліцею перед суспільством;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм здобуття освіти, освітньої програми;
- академічна доброчесність;

- академічна свобода;
- фінансова, академічна, кадрова та організаційна автономія ліцею у межах, визначених законом;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невтручання політичних партій в освітній процес;
- невтручання релігійних організацій в освітній процес (крім випадків, визначених Законом України «Про освіту»);
- різнобічність та збалансованість інформації щодо політичних, світоглядних та релігійних питань;
- державно-громадське управління;
- державно-громадське партнерство;
- державно-приватне партнерство;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- інтеграція у міжнародний освітній та науковий простір;
- нетерпимість до проявів корупції та хабарництва;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надається ліцеєм (державою);
- рівні можливості для всіх.

Освітній процес в **Біленському ліцеї** організовується відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» інших актів законодавства, освітньої програми (освітніх програм) ліцею та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами.

На кожному рівні дошкільної, початкової, базової та повної загальної середньої освіти освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес організовується за такими циклами:

- нульовий цикл дошкільної освіти - ігровий (для дітей віком від трьох до шести (семи) років);
- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання);
- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання);
- перший цикл профільної середньої освіти - профільно-адаптаційний (10 рік навчання);
- другий цикл профільної середньої освіти - профільний (11-12 роки навчання).

Освітній процес у **Біленському ліцеї** організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Якщо 1 вересня припадає на

вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою ліцею у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні;

Компетентнісний підхід - спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна.

Діяльнісний підхід в освіті - спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Освітня діяльність ліцею спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Викладацька діяльність педагогів **Біленського ліцею** спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним працівником, або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У навчальному закладі створена та функціонує психологічна служба, методичні об'єднання вчителів-предметників, методичне об'єднання класних керівників.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа, АІКОМ, електронний журнал та документообіг за допомогою освітньої платформи «Eddy».

1.2 Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України:

-«Про освіту»;

-«Про повну загальну середню освіту»;

- «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

- Указу Президента України «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» від 16.03.2022 № 143;

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14.12.2016 № 988-р;

- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 №1111/35394;

- Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти (у 1–4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87);

на рівні базової середньої освіти:

- у 5–6 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898);

- у 7–9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392);

на рівні профільної середньої освіти (у 10 – 11/12 класах) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти:

- Типової освітньої програми для учнів 1–2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

- Типової освітньої програми для учнів 3–4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

на рівні базової середньої освіти:

- у 5–6 класах – Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235);

- у 7–9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405);

на рівні профільної середньої освіти - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами);

Наказів МОН України:

- «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 15.05.2023 №563;

- «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» від 01.04.2022 №289;

- «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 №813;

- «Про затвердження положення про атестацію педагогічних працівників» від 09.09.2022 №805 ;

- «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі» від 08.08.2022 №707;

- «Про затвердження змін деяких наказів МОЗ України» (щодо тривалості онлайн – уроків для школярів) від 01.08.2022 №1371;

- «Деякі питання організації дистанційного навчання» від 8.09.2020 №1115 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 за №941/35224;

- «Про затвердження Положення про інституційну та дуальні форми здобуття повної загальної середньої освіти» від 23.04.2019 № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.04.2021 № 528/36150;

- «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 р. № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 № 184/28314;

- «Про затвердження змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» від 24.02.2023 №201;

Листів МОН України

- «Про атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у період воєнного стану в Україні від 21 жовтня 2022 №1/12392-22;

- «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році» від МОН від 14.08.2023 №1/12038-23.

Постанови КМУ

-«Про внесення змін до Положення про сертифікацію педагогічних працівників» від від 24 грудня 2019 №1094.

МОН України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти на *рівні базової, профільної середньої освіти* (5–11 класи) рекомендовано такі **модельні навчальні** (5–6 класи) та **навчальні** (7–11 класи) **програми:**

- **5–6 класи** – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08.2021 № 898, від 29.09.2021 № 1031, від 13.12.2021 № 1358, від 02.02.2022 № 96, від 09.02.2022 № 143, від 11.04. 2022 № 324);

- **7–9 класи** - навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України «Про оновлені навчальні програми для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» від 07.06.2017 № 804 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;

- 10–11 класи

– навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти» від 23.10.2017 № 1407 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

1.3 Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм чотирьох трьох навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – повна середня освіта тривалістю два роки.

Для реалізації освітньої програми в організації освітнього процесу забезпечити:

-логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;
- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;
- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
- роботу з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Для реалізації освітньої програми здійснити навчально-методичне забезпечення:

- Підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.
- Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.
- Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів та факультативних курсів, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток та на посилення вивчення предметів, які винесено для складання НМТ.
- Реалізувати навчання за наскрізними лініями участь у проєктах, позакласну роботу і роботу гуртків.
- Забезпечити профільне спрямування старшої школи: 10-11-ті класи – профільних предметів «українська мова», також за рахунок додаткових годин на вивчення окремих базових предметів, а саме: «історія України», «українська література», «українська мова»; 7-9 класи за рахунок додаткових годин на вивчення курсу за вибором «Українознавство».
- Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами та інших осіб незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інших ознак чи обставин, у тому числі тих, які не можуть відвідувати заклад освіти (зокрема через відсутність профілактичних щеплень) .

1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти

(ВИТЯГ ІЗ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» від 05.09.2017 ст.53)

Учні мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, запропонованих освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності;
- трудову діяльність у позанавчальний час;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та соціально незахищених верств населення.

Учні зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватись етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку ліцею, а також умов договору про надання освітніх послуг.

Учень має право:

1. На свободу думки, совісті й релігії, вільне вираження власних думок і переконань, свободу отримання інформації, на повагу людської гідності й захист від втручання в особисте життя.
2. Захист від економічної експлуатації та роботи, яка може бути перешкодою в отриманні освіти чи завдавати шкоди здоров'ю.
3. Розвиток особистості, талантів, розумових і фізичних здібностей.
4. Захист від застосування методів фізичного й психічного насильства.
5. Отримання безкоштовної освіти відповідно до державних освітніх стандартів.
6. Додаткову безкоштовну допомогу вчителя в отриманні знань на спеціальних заняттях, передбачених графіком роботи школи й учителя
7. Навчання в межах державних освітніх стандартів за індивідуальними навчальними планами, у тому числі навчання вдома за медичними показниками, прискорений курс навчання.
8. Вільне відвідування заходів, не передбачених навчальним планом.
9. Вибір форми отримання освіти.
10. Переведення до іншого навчального закладу, що реалізує освітню програму відповідного рівня.
11. Отримання додаткових освітніх послуг, що надаються відповідно до Статуту закладу. Платні послуги можуть бути надані тільки за бажанням учня й тільки в межах основної освітньої діяльності, передбаченої державними освітніми стандартами.
12. Безкоштовне користування бібліотечно-інформаційними ресурсами публічно шкільної бібліотеки.
13. Добровільне залучення до праці. Учень не може бути знятий з уроків для виконання будь-якої роботи, не пов'язаної з навчальним процесом.
14. Отримання оцінки виключно відповідно до своїх знань і вмінь.
15. Отримання інформації про поставлені оцінки, як за усні, так і за письмові відповіді. Конфіденційність інформації про оцінки за письмові роботи.
16. Об'єктивну оцінку своїх знань, роз'яснення підстав і критеріїв поставленої оцінки.

17. Апеляцію щодо об'єктивності виставлення оцінки за семестр, якщо він не згоден з нею.
18. Користування шкільним майном, яке повертається вчителю після закінчення занять у збереженому стані.
19. Відстоювання своїх поглядів і переконань при обговоренні спірних і неоднозначних питань у коректній формі. Виклад класному керівнику, психологу, директору закладу, іншим вчителям своїх проблем і отримання від них допомоги, пояснень, відповідей.
20. Представлення закладу на конкурсах, оглядах, змаганнях та інших заходах відповідно до своїх можливостей і вмінь.
21. Умови навчання, що гарантують охорону й зміцнення здоров'я.
22. Завчасне повідомлення про терміни й обсяги письмових контрольних робіт, що проводяться відповідно до графіка.
23. Відсутність домашнього завдання на вихідні дні в 1 по 4 класи (крім читання художньої літератури), а також відсутність завдання на канікули для учнів усіх класів.
24. Обсяг часу на виконання обов'язкової частини домашнього завдання, що не перевищує 50 % обсягу класного навантаження з відповідного предмета.
25. Відпочинок у перервах між уроками й у канікулярний час.
26. Участь у культурному житті ліцею, організованих у ній заходах, що відповідають її віку.
27. Відкрите висловлювання своєї думки, пропозицій про зміни в освітній діяльності, про якість освітнього процесу на Раді ліцею.
28. Участь в управлінні школою згідно зі Статутом.

1.5 Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

1.6 Структура 2023/2024 навчального року

Відповідно до постанови КМУ від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023/2024 навчальному році розпочинається 1 вересня святом «День знань», триває до 28 червня 2024 року.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим

роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом, за погодженням з Управлінням соціально – культурної сфери Володимирецької селищної ради.

Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Навчальні семестри:

I семестр – з 1.09. 2023 по 24.12.2023 ;

II семестр – з 10.01.2024 по 31.05.2024.

Канікули:

- осінні - з 30.10.2023 по 05.11.2023;

- зимові- з 25.12.2023 по 09.01.2024;

- весняні - з 25.03.2024 по 31.03.2024;

Вихідні дні:

01.10.23; 25.12.23; 01.01.2024; 08.03.2024; 01.05.2023; 08.05.2023;

Згідно зі статтею 34 Закону України «Про повну загальну середню освіту» відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію для здобувачів освіти 4, 9 класів проводиться державна підсумкова атестація, форму і терміни якої Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА).

Передбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну ситуацію. Продовження навчання здобувачами освіти за більш безпечними для них формами (індивідуальною, дистанційною).

1.7 Особливості організації освітнього процесу

Режим роботи закладу

Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем. Вихідні дні - субота і неділя.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класі становить - 35 хвилин; в 2 – 4 класах - 40 хвилин; в 5 – 11 класах – 45 хвилин.

Встановити однозмінний режим роботи закладу :

1-4 класи 8.45- 15.30

5-11 класи 8.45- 16.30

Відповідно до (Статті 2 Указу Президента України №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», листа Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22). У закладі освіти щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилину мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».

Розклад дзвінків для учнів 1 класів

1 урок	09.00 - 09.35	перерва - 20 хвилин
2 урок	09.55 - 10.30	перерва - 25хвилин
3 урок	10.55 - 11.30	перерва – 25 хвилин
4 урок	11.55 - 12.30	перерва - 25 хвилин
5 урок	12.55 - 13.30	

Розклад дзвінків для учнів 2-4 класів

1 урок	09.00 - 09.40	перерва - 15 хвилин
2 урок	09.55 - 10.35	перерва – 20 хвилин
3 урок	10.55 - 11.35	перерва - 20 хвилин
4 урок	11.55 - 12.35	перерва - 20 хвилин
5 урок	12.55 - 13.35	перерва - 15 хвилин
6 урок	13.50 - 14.30	

Розклад дзвінків для учнів 5-11 класів

1 урок	09.00 - 09.45	перерва - 10 хвилин
2 урок	09.55 - 10.40	перерва - 15хвилин
3 урок	10.55 - 11.40	перерва - 15 хвилин
4 урок	11.55 - 12.40	перерва - 15 хвилин
5 урок	12.55 - 13.40	перерва - 10 хвилин
6 урок	13.50 - 14.35	перерва - 10хвилин
7 урок	14.45 - 15.30	

Крім уроків у закладі проводяться позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Робота факультативів, гуртків**1-4 класи – 14.00 – 16.30****5-11 класи – 15.30 – 17.00****1.8 Робота групи подовженого дня**

Робота ГПД організована для 1-4 класів згідно наказу МОН України від 25.08.2018 року №677«Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 2018 р. за N 865/32317.

Група подовженого дня створена для:

- організації навчальної, виховної та пізнавальної діяльності учнів;
- організації дозвілля учнів;
- надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків і виконанні домашніх завдань;
- формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності та самореалізації особистості;
- забезпечення виконання індивідуальної програми розвитку особи з особливими освітніми потребами, індивідуального навчального плану (за наявності).

Режим роботи включає (перебувати в групі подовженого дня учні мають не більш як 6 годин на день):

- прогулянки на відкритому повітрі тривалістю не менш як півторигодини для учнів початкових класів;
- харчування тривалістю не менш як 30 хвилин;
- виконання домашніх завдань (за наявності) тривалістю не більше 1 години;
- проведення спортивно-оздоровчих занять тривалістю не менше 1 години;
- фізкульт-хвилинка та гімнастику для очей через кожні 15 хвилин заняття для учнів початкових класів.

Встановити час проведення занять ГПД

1-4 класи – 12.00 – 15.00

1.9 Контингент учнів за класами

В закладі нараховується 15 класів, навчається 210 учнів в 1-11 класах.

Клас/кількість	Кількість здобувачів освіти	Середня наповнюваність
1 А	5	
1 Б	6	
2 А	9	

2 Б	12	9.1
3 А	6	
3 Б	14	
4 А	9	
4 Б	13	
5	16	20.4
6	24	
7	24	
8	22	
9	18	
10	17	15
11	15	
Всього	208	14

1.10 Навчальні плани

Навчальні плани на 2023/2024 навчальний рік розроблено на основі:

-для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22);

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>

-для 3-4 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22);

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>

-для 5- 6 класів складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 року №235

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

-для 7-9-х класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiu>

-для 10-11-х класів – типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Варіативна складова Типових планів використовується на:

- збільшення кількості додаткових годин на вивчення окремих базових предметів;
- запровадження факультативів та факультативних курсів;
- проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Облік занять з базових предметів, індивідуальних консультацій та групових занять здійснюється на сторінках класного журналу, відведених для цього предмета.

Факультативи та факультативні курси проводяться для окремих учнів та груп учнів. В окремому журналі зазначається склад групи, яка відвідує заняття, та ведеться облік відвідування. Оцінювання навчальних досягнень не здійснюється.

Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у робочих навчальних планах закладу.

1.11 Форми організації освітнього процесу

Основною формою організації освітнього процесу є традиційний урок. Згідно Державних стандартів початкової, базової, повної загальної середньої освіти різні мають місце такі типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні та інтегровані уроки, ділові ігри, відео-уроки, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

При дистанційному навчанні застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як конференції, консультації, віртуальні екскурсії, презентації.

1.12 Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у закладі відповідно до (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти N 572 від 09.10.2002 наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 921 від 17.08.2012 наказу Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) класи діляться на групи під час вивчення іноземної мови, трудового навчання за умови більше 27 учнів у класі та під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

1.15 Використання літератури в освітньому процесі

В освітньому процесі закладу використовувати лише навчальну літературу, що має грифи Міністерства освіти і науки України («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», «Схвалено для використання в освітньому процесі») або висновок «Схвалено для

використання в загальноосвітніх навчальних закладах», ухвалений відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Перелік навчальної літератури постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті Міністерства та на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні та науково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти.

1.17 Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

Виховання учнів у **Біленському ліцеї** здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в закладі освіти визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Основною метою у вихованні учнів у 2023/2024 навчальному році буде формування громадянина, патріота, інтелектуально розвиненої, духовно і морально зрілої особисті, готової протистояти асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Весь освітній процес у ліцеї зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Виховний процес, який наголошується в Концепції Нової української школи, має стати невід'ємною складовою всього освітнього процесу, проходячи наскрізно, як через навчальні предмети, так і систему позакласної, позашкільної роботи. Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей:

-морально-етичних – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей;

-соціально-політичних – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довілля, повага до закону, солідарність, відповідальність.

Основні завдання виховної діяльності закладу освіти на 2023/2024 навчальному році визначені Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

У роботі з учнями педагогічні працівники керуватимуться Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, у відповідності до наступних ключових напрямів:

-ціннісне ставлення до себе;

-ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;

-ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;

-ціннісне ставлення до праці;

-ціннісне ставлення до природи;

-ціннісне ставлення до культури і мистецтва.

Серед основних завдань:

-виховання основних людських цінностей: турботи, поваги, любові, співчуття, милосердя, відповідальності і т.д

-національно-патріотичне виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей,

-забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини,

-формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу,

-підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності,

-підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей.

Протягом 2023/2024 навчального року планується підвищити рівень превентивної

роботи. Пріоритетними формами і методами в роботі педагогічних працівників із означеної проблеми залишаються:

- впровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь,
- проведення тижнів правових знань; використання інтерактивних педагогічних технологій на уроках правознавства та в позакласній діяльності;
- впровадження шкільного самоврядування в освітній процес;
- ужиття заходів, спрямованих на підвищення моральності в суспільстві, правової культури громадян, утвердження здорового способу життя;
- запобігання проявам екстремізму, расової та релігійної нетерпимості;
- впровадження нових педагогічних комунікацій між усіма учасниками освітнього процесу.

Важливою складовою частиною виховної роботи закладу освіти є учнівське самоврядування, яке є однією із умов залучення учнів до громадської діяльності. Самоврядування в закладі освіти має стати для учнів справжньою школою демократії, школою громадянського становлення підростаючого покоління.

Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. І це стосується не лише пошуку нових форм роботи з дітьми, але й перегляду існуючої освітньої практики в контексті нової філософії роботи з сім'єю. Дана філософія значно більшою мірою відповідає запитам батьків і спочатку орієнтована на встановлення тісних контактів із родиною, плідну взаємодію з батьками учнів.

Тому сьогодні перед закладом освіти стоїть завдання щодо створення умов для активної взаємодії з батьками в освітній діяльності, підвищення їх батьківської компетенції. При організації роботи з батьками основна мета:

- залучення сім'ї в єдиний освітній простір.
- Реалізовувати цю мету плануємо через вирішення наступних завдань:
- встановлення довірливих і партнерських відносин з батьками;
 - надання допомоги у вирішенні конкретних проблем;
 - підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку, освіти і виховання дітей.

У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні орієнтири:

- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- до створення виховного середовища залучається весь колектив школи;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;
- у плануванні діяльності враховуються і індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;
- співробітництво з позашкільними закладами освіти;
- активне залучення до співпраці психологів і соціальних педагогів;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Кількість груп -2

Група с.Біле – 10

Група с.Луко - 9

Кількість вихованців: 19

Освітня програма дошкільного підрозділу розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти та Концепції Нової української школи. Заклад реалізує різні форми охоплення дошкільною освітою дітей: короткотривалого перебування, соціально-педагогічного патронату, забезпечує роботу консультаційного центру.

Відповідно до вирішення ключових завдань у 2023/2024 навчальному році, освітню програму діяльності дошкільного підрозділу буде зорієнтовано на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя.

Завдання діяльності дошкільного підрозділу полягає у наданні дітям дошкільного віку якісної дошкільної освіти і виходить із визначеного у сучасній психолого-педагогічній науці поняття про те, що саме забезпечення емоційного благополуччя дитини в умовах сім'ї і дошкільного навчального закладу стає запорукою її успішного розвитку, і є головним критерієм оцінки його результату.

Реалізація діяльності закладу полягає у забезпеченні емоційного благополуччя, що сприяє розвитку фізичного, психічного, соціального здоров'я та повноцінній пізнавальній активності дитини, яка призведе до її успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці.

Концептуальними засадами в освітній роботі з дошкільниками є:

- збереження культури дитинства, як своєрідного, унікального простору, що є особливим періодом життя людини – народження особистості, створення її внутрішнього світу, виникнення зв'язків з зовнішнім світом;
- створення умов для соціокультурного розвитку особистості дитини шляхом пізнання цінностей людства (культурно-пізнавальних, гуманістичних, естетичних, моральних);
- сприяння пізнанню та “виращуванню” дитиною цінності свого “Я” (фізичного, когнітивного, соціального, духовного тощо) самоцінності іншого “Я”;
- забезпечення умов для розвитку фізичної культури та збереження здоров'я дитини; всебічна підготовка дитини до школи, надання рівних шансів для вступу у початкову ланку будь якої школи, забезпечення наступності у роботі між дошкільною та початковою ланкою;
- створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей 5-6(7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Структура програми - визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на вік дитини: старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

У освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової забезпечується через чинну Програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» Білан О.І., Максименко О.Л., Возна Л.М. (Лист Міністерства освіти і науки України №1/8504 -22 від 27.07.2022 року «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році»)

Завдання освітніх ліній Базового компонента реалізуються через різні форми

організації життєдіяльності дошкільників. Основними формами організованої освітньої діяльності дошкільників є заняття різних типів, організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-експериментальна діяльність. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до дидактичних завдань. Педагог самостійно обирає тип заняття, варіює його зміст, форми та методи роботи, коригує запланований освітній процес, відповідно до особливостей сприймання дітей, непередбачених умов, рівня пізнавальної активності дітей протягом організованих форм роботи.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Види діяльності плануються за освітніми лініями:

Освітня лінія «Особистість дитини» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» - «Фізичний розвиток».

Освітня лінія «Дитина в соціумі» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» - «Соціально-моральний розвиток», «Ознайомлення з довкіллям».

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» – «Пізнавальний розвиток»

Освітня лінія «Дитина у світі культури» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» – «Художньо-естетичний розвиток», «Креативний розвиток»

Освітня лінія «Гра дитини» реалізується через розділ програми – «Ігрова діяльність».

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» – «Пізнавальний розвиток».

Освітня лінія «Мовлення дитини» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» – «Мовленнєвий розвиток».

Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Завдання програми – сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 5-6 (7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

Навчальний рік у дошкільному закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 01 червня по 31 серпня.

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 9.00 до 12.00 год. Режим роботи становить 3 години.

Основні завдання у 2023/2024 навчальному році:

- створення належних умов для отримання дітьми дошкільної освіти;
- реалізація принципів демократизації, гуманізації, індивідуалізації та інтегративності освітньої роботи;
- забезпечення дієвості особистісно орієнтованого педагогічного впливу на вихованців дошкільного підрозділу.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2023/2024 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України 20 липня 2020 р. №931, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2020 р. №1119/35402, зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 08 листопада 2021 р. №1203).

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного ---
- емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Основні показники реалізації освітньої програми

Виконання освітньої програми дасть змогу:

- удосконалити організацію освітнього процесу в закладі з метою забезпечення ефективної реалізації завдань державного стандарту;
- забезпечити формування у дітей дошкільного віку мотивації до навчальної діяльності та саморозвитку;
- створити умови для якісного соціально-емоційного розвитку дитини дошкільного віку як запоруки успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи;
- забезпечити компетентнісний підхід до навчально-виховного процесу;
- забезпечити збереження психічного здоров'я дітей раннього дитинства;
- задовольнити освітньо-культурні потреби здобувачів освіти;
- удосконалити систему підвищення професійної майстерності педагогів, надаючи пріоритет самоосвіті;
- упровадження в освітню практику сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- упровадження ефективних технологій співпраці з батьками в практиці психолого-педагогічного партнерства.

Організація життєдіяльності дошкільного підрозділу

- 9.00 - 9.15..... Прийом дітей у групу
- 9.15 - 9.30..... Ранкова гімнастика
- 9.30 - 9.55..... I заняття.
- 9.55-10.05..... Динамічна пауза
- 10.05 - 10.30 II заняття
- 10.30 -10.40..... Динамічна пауза
- 10.40 --- 11.05..... III заняття
- 11.05-11.15 Підготовка до прогулянки
- 11.15-11.50..... Прогулянка. Рухливі ігри
- 11.50-11.55..... Повернення з прогулянки
- 11.55-12.00..... Повернення додому

Розклад занять дошкільних груп

Понеділок

1. Ознайомлення із соціумом (правове виховання, валеологія, ОБЖ, духовне виховання, патріотичне виховання)
2. Підготовка руки до письма / Ліплення
3. Фізичний розвиток

Вівторок

1. Формування елементарних математичних уявлень .Основи економічної культури
2. Ознайомлення з предметним світом (народознавство 1 раз в місяць)
3. Музична діяльність

Середа

1. Розвиток мовлення .Звукова культура
2. Ознайомлення з природним довкіллям
3. Фізичний розвиток

Четвер

1. Малювання
2. Літературна ,театральна діяльність
3. Музична діяльність

П'ятниця

1. Аплікація, конструювання
2. Розвиток мовлення

III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА І СТУПЕНЯ

2.1 Загальні положення

Біленський ліцей Володимирецької селищної ради

Тип навчального закладу – ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією

Мова навчання - українська

Кількість класів – 8

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 та 3-4 класів Біленського ліцею розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування в учнів таких ключових компетентностей:

- 1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано осяснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) **здатність спілкуватися рідною** (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та умінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) **компетентності у галузі природничих наук**, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно в групі іспостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- 5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у правах громади;
- 6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного оприродокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовуватися **внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно – ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує

ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формуальному оцінюванню, 3-4 класів - рівневому, формуальному та підсумковому рівневому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Учні початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.2 Нормативно правове забезпечення

-Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87;

-Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22;

-Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22;

-Наказ МОН від 13.07.2021 року №813; «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО».

2.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка

здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Організаційна та навчально-виховна робота в 1-2-х та 3-4 -х класах спрямована на формування в молодших школярів ключових компетентностей, уміння вчитися, на інтелектуальний, моральний, соціальний та фізичний розвиток кожної особистості відповідно до вимог, зазначених у Державних стандартах початкової загальної освіти.

Інваріантна складова річного навчального плану початкової освіти забезпечує реалізацію освітніх галузей Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти та становить:

- для учнів 1 – А та 1 -Б класів визначено 700 годин на рік (з них 105 годин фізкультури, які не враховуються при визначенні гранично – допустимого навантаження на учня)
- для 2-А та 2 –Б класів класів – 770 годин на рік рік (з них 105 годин фізкультури, які не враховуються при визначенні гранично – допустимого навантаження на учня)
- для 3-А та 3-Б класів - 805 годин на рік (з них 105 годин фізкультури, які не враховуються при визначенні гранично – допустимого навантаження на учня)
- для 4-А та 4 - Б класів – 805 годин на рік (з них 105 годин фізкультури, які не враховуються при визначенні гранично – допустимого навантаження на учня).

2.4Перелік навчальних предметів НУШ:

- Українська мова;
- Навчання грамоти;
- «Читання»;
- Літературне читання;
- Математика;
- Іноземна мова (англійська);
- Я досліджую світ;
- Дизайн і технології;
- Інформатика;
- Музичне мистецтво;
- Образотворче мистецтво;
- Фізична культура;

2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через уміння вчитися, здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню

ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.5 Форми організації освітнього процесу

Типи уроків відповідно до Типової освітньої програми для ЗЗСО:

- Формування компетентностей.
- Розвитку компетентностей.
- Перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей.
- Корекція компетентностей.
- Комбінований урок.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, обумовлених готовністю до здобуття освіти.

У першому циклі (1-2 класи) організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням **діяльнісного підходу** на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методик навчання:

- дослідницькі;
- інформаційні;
- мистецькі проекти;
- сюжетно-рольові ігри;
- інсценізації;
- моделювання;
- ситуаційні вправи;
- екскурсії;
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- екскурсії;
- віртуальні подорожі;
- спектаклі;
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про повну загальну середню освіту».

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.8 Навчальний план для 1-4 класів

Створений на основі:

-Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22;

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

-Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22;

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів **ключових компетентностей**.

Варіативна частина навчального плану сформована згідно розроблених МОН України методичних рекомендацій з питань викладання окремих предметів за наявності навчально-методичного забезпечення і складає :

Для 1 А – 1 Б класів - 35 годин на рік;

Для 2 А- 2 Б класу - 35 годин на рік;

Для 3 А – 3Б класу - 35 годин на рік;

Для 4 А – 4 Б класу - 35 годин на рік;

Додаткові години з варіативної складової розподілені таким чином:

- 1-4 класи – для збереження синхронності у навчанні грамоти та математики: навчання грамоти (всього 18 год. на рік);

математики (всього 17 год. на рік);

Облік робочого часу вчителів здійснюється відповідно до листа МОН України №1/9-190 від 02.04.2018 року .

Таблиця 1

Річний навчальний план початкової школи (1-А -2 А класи)

на 2023/2024 навчальний рік складено за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р. (Розроблена під керівництвом Савченко О.Я.)

Навчальний предмет/ інтегрований курс		Кі-сть годин на тиждень		
		1-А клас	2- А клас	Разом
Українська мова		7	7	19
Іноземна мова (англійська)		2	3	
Математика		4	4	8
Я досліджую світ		3	3	6
Дизай і технології		1	1	3
Інформатика		-	1	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	
Фізична культура **		3	3	6
Усього		19+3	21+3	46
Варіативний складник				
Індивідуальні консультації та групові заняття				
Мовно – літературна	Навчання грамоти	0.5	0.5	36
Математична	Математика	0.5	0.5	36
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Кількість годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/1470

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

**2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Таблиця 2

Річний навчальний план початкової школи (1-Б -2 Б класи)
на 2023/2024 навчальний рік складено за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р. (Розроблена під керівництвом Савченко О.Я.)

Навчальний предмет/ інтегрований курс		Кі-сть годин на тиждень		
		1-Б клас	2- Б клас	Разом
Українська мова		7	7	19
Іноземна мова (англійська)		2	3	
Математика		4	4	8
Я досліджую світ		3	3	6
Дизай і технології		1	1	3
Інформатика		-	1	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	
Фізична культура **		3	3	6
Усього		19+3	21+3	46
Варіативний складник				
Індивідуальні консультації та групові заняття				
Мовно – літературна	Навчання грамоти	0.5	0.5	35
Математична	Математика	0.5	0.5	35
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Кількість годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/1470

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

**2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Таблиця 3

Річний навчальний план початкової школи (3-А -4 А класи)

на 2023/2024 навчальний рік складено за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р. (Розроблена під керівництвом Савченко О.Я.)

Навчальний предмет/ інтегрований курс		Кі-сть годин на тиждень		
		3-А клас	4- А клас	Разом
Українська мова		7	7	20
Літературне читання				
Іноземна мова (англійська)		3	3	
Математика		5	5	10
Я досліджую світ		3	3	6
Дизай і технології		1	1	4
Інформатика		1	1	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	
Фізична культура *		3	3	6
Усього		22+3	22+3	50
Варіативний складник				
Індивідуальні консультації та групові заняття				
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Мовно - літературна	Українська мова та літературне читання	0.5	0.5	1
Математика	Математика	0.5	0.5	1
Кількість годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Таблиця 4

Річний навчальний план початкової школи (3-Б -4 Б класи)

на 2023/2024 навчальний рік складено за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р. (Розроблена під керівництвом Савченко О.Я.)

Навчальний предмет/ інтегрований курс		Кі-сть годин на тиждень		
		3-Б клас	4- Б клас	Разом
Українська мова		7	7	20
Літературне читання				
Іноземна мова		3	3	
Математика		5	5	10
Я досліджую світ		3	3	6
Дизай і технології		1	1	4
Інформатика		1	1	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	
Фізична культура *		3	3	6
Усього		22+3	22+3	50
Варіативний складник				
Індивідуальні консультації та групові заняття				
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Мовно - літературна	Українська мова та літературне читання	0.5	0.5	1
Математична	Математика	0.5	0.5	1
Кількість годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничнодопустимого навантаження учнів.

2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

-навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

-матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Організація освітнього простору навчального кабінету здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності;
- змінні тематичні осередки;
- осередок для гри;
- осередок художньо-творчої діяльності;
- осередок відпочинку;
- осередок учителя

Освітній простір організований так, що вчитель може спостерігати за діяльністю дітей в усіх осередках, діти мають змогу безпечно переміщуватися і мають місце для зберігання особистих речей.

-Якість проведення навчальних занять – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

-Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)– контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів вступу кожного здобувача у навчання, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністрації закладу. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному формуальному оцінюванню, у 3-4-х класах формуальному рівневому та підсумковому оцінюванню.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.10 Модель випускника початкової ланки

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично

мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи

Назва програми	Затверджено
Початкова школа. Типова освітня програма для 1-2 класів (автор О.Я.Савченко)	Наказ МОН України від 12.08.2022 р. №743-22
Початкова школа. Типова освітня програма для 3-4 класів (автор О.Я.Савченко)	Наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22

РОЗДІЛ III.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА II СТУПЕНЯ**3.1 Загальні положення**

Тип навчального закладу – ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією

Кількість класів – 5

3.2 Нормативно правове забезпечення

- Освітню програму для 5- 6 класів складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 року №235;

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

- Освітню програму для 7 -9-х класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405;

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

-загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках річного навчального плану (таблиця 5)

-очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці;

-пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

-рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальних плані .

Робочий навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Робочий навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану

Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура", "Основи здоров'я", «Здоров'я, безпека та добробут», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Робочий навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Річний навчальний план для 5-6 класів складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 року №235 (таблиця 5)

Освітня програма для 5- 6 класів **Біленського ліцею** визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за 2023/2024 роком навчання.

Освітня програма включає:

- навчальний план;
- перелік модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії Біленського ліцею, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через

формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу у 5-6 класах **Біленського ліцею**, розроблено для використання в освітній діяльності освітню програму. Освітню програму для 5-6 класу розроблено окремо для адаптаційного циклу навчання базової середньої освіти.

Освітня програма **Біленського ліцею**, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями на 2023/2024 рік навчання;
- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі;
- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуватимуться Біленським ліцеєм в освітньому процесі.

Освітня програма **Біленського ліцею**, згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною дев'ятою статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», передбачає викладання одного чи декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) поряд із державною мовою, англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу.

Річний навчальний план для 5-6 класів (Таблиця 5) містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Біленський ліцей визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Навчальне навантаження у навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі навчання базової середньої освіти.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів **Біленський ліцей** визначає самостійно з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено **Біленським ліцеєм** в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може зменшувати, включно до мінімального показника.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі).

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може

збільшувати, включно до максимального показника, з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибіркового освітнього компонента, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять ліцей розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Робочий навчальний план для 7-9-х класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 (таблиця 6);

Інваріантна складова робочого навчального плану основної школи забезпечує реалізацію освітніх галузей Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 (Таблиця 6);

Поділ на 2 групи здійснюється при вивченні предмета «Інформатика» у 5 класі (16 учнів), для чого передбачено по 1 додатковій годині на тиждень.
у 6 класі (23 учні), для чого передбачено по 1 додатковій годині на тиждень.
у 7 класі (24 учні), для чого передбачено по 1 додатковій годині на тиждень.
у 8 класі (22 учнів), для чого передбачено по 2 додаткові години на тиждень.
у 9 класі (18 учнів), для чого передбачено по 2 додаткових годин на тиждень.

Варіативна частина навчального плану основної школи становить 12 годин (з них використано 9 годин, решта становлять резерв 3 години)

1. Курси за вибором організовані з метою створення умов для формування необхідних компетентностей з вивчення предмету «Креслення» в 8-9-х класах по 1 год на тиждень). Програма курсу має на меті сформувати в учнів ставлення до креслення як до одного з головних і необхідних засобів спілкування людей у їхній практичній діяльності, навчити свідомо читати креслення та схеми, самостійно виконувати графічні документи для виготовлення предметів трудової навчальної діяльності. (За програмою «Навчальна програма КРЕСЛЕННЯ В ШКОЛІ» Затверджено МОН України. (Лист Міністерства освіти і науки України від 08. 11. 2019 р. № 22-1/12-Г-1055).

З метою виховання патріота, громадянина української держави, свідомого державотворця, творчої особистості, яка співпрацюватиме зі світом на засадах кооперації, буде здатна реалізувати своє власне покликання й реалізовувати покликання української нації у 7-9 класах передбачено вивчення курсу «Українознавство» по 1 годині на тиждень за програмою: Програма курсу за вибором «Українознавство. 5–11 класи» затверджена Вченою радою Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії МОН молодьспорту України (протокол від 14.06.2012 р. № 4) Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України від 03.07.2014 р. № 14.1/12-Г-1058).

«Подільність цілих чисел » курс за вибором для учнів 8 класу 1 год. у тиждень. Метою курсу «Подільність цілих чисел » є сприяти досягненню учнями високого рівня математичної підготовки, який характеризується вмінням розв'язувати нестандартні задачі з достатнім евристичним навантаженням, який розвивають стійкий математичний інтерес.

Порядок викладання предметів інваріантної та варіативної складових, що не мають повної кількості годин:

Порядок викладання предметів інваріантної та варіативної складових, що не мають повної кількості годин:

5 клас

- українська література в 5 класі – I семестр – 3 години, II семестр – 2 години;
- зарубіжна література в 5 класі – I семестр – 1 година, II семестр – 2 години;
- іноземна мова в 5 класі – I семестр – 4 години, II семестр – 3 години;
- етика в 5 класі – II семестр -1 година;
- інформатика в 5 класі – I семестр – 1 година, II – семестр – 2 години;
- культура добросусідства- I семестр – 1 година;

6 клас

- зарубіжна література в 6 класі – I семестр – 2 години, II семестр – 1 година;
- англійська мова в 6 класі – I семестр – 3 години, II семестр – 4 години;
- етика – I семестр -1 година;
- інформатика – I семестр – 1 година, II семестр – 2 години;

7 клас

- історія України – I семестр – 2 години, II семестр – 1 година;
- хімія – I семестр – 1 година, II семестр – 2 години;

8 клас

- історія України у 8 класі - I семестр -2 години, II семестр - 1 година;

9 клас

- історія України у 9 класі - I семестр - 1 година, II семестр - 2 години;
- географія у 9 класі- I семестр - 2 години, II семестр - 1 година;

Галузь «Мистецтво» викладається за окремими предметами «Образотворче мистецтво» (7 класи), «Музичне мистецтво» (7 класи), інтегрований курс "Мистецтво" - у 8-9 х класах, інтегрований курс «Мистецтво» - у 5 – 6 класах.

Таблиця 5

Річний навчальний план 5-6 клас на 2023/2024 навчальний рік
складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №235 від 19.02.2021 року.

Освітня Галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 5/6 клас)	Всього (на рік 5 клас)	Всього (на рік 6 клас)
		5 клас	6 клас			
Мовно - Літературна	Українська мова	4	4	11,5/11	402	385
	Українська література	2+0.5	2			
	Зарубіжна література	1.5	1.5			
	Іноземна Мова	3.5	3.5			
Математична	Математика	5	5	5	175	175
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	70	70
	Географія	-	2	2	70	70
Соціальна і здоров'я збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».	1	1	1	35	35
	Етика	0.5	0.5	0.5	17	17
Громадянська та історична	Інтегрований курс. «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти.5-6 класи»	1+1	2	2	70	70
Інформаційна	Інформатика	1.5	1.5	1.5	52.5	52.5
Технологічна	Технології	2	2	2	70	70
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2	70	70
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	105	105

Додатковий час на вивчення другої іноземної мови	-	-	-	-	
Разом (без фізичної культури+фізична культура)	27,5 (+3)	29 (+3)			
Додаткові години для вивчення освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2	2	2	70	70
Драматургія і театр. 5-6 клас (міжгалузевий інтегрований курс)		1	1	-	35
Культура добросусідства.	0,5	-	0.5	17	-
Гранично допустиме навантаження	28	31	28/31	980	1085
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28 +3	31 +3	31/34	1085	1190
	Вакансія	-	1		

Таблиця 6

Річний навчальний план основної школи (7-9 клас) на 2023/2024 навчальний рік складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405

Інваріантна складова

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин у класах		
		7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2,5+0.5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	2	2	2
	Друга іноземна мова(німецька)	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство – знавство	Історія України	1+0.5	1.5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		30+3	29,5+3	31+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3,5	2
<i>Курси за вибором</i>				
Креслення (курс)			1	1
Українознавство (курс)		1	1	1
<i>Факультативи</i>				
Подільність цілих чисел		-	1	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33

Всього (без урахування поділу класів на групи)	32+3	33+3	33+3
Вакансія	1	0,5	0

3.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів ліцею складає 5915 годин/навчальний рік:

- для 5 класів 1085 годин/навчальний рік;
- для 6 класів 1190 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1172,5 годин/навчальний рік;
- для 8 класів 1207,5 годин/навчальний рік;
- для 9 класів 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня (далі –Робочий навчальний план).

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніхкомпонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами.	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами.	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність.	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях.	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність.	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя.	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість.	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності.	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури.	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя.	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;

-позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Педагогічному колективу закладу освіти приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Загальна характеристика
<i>Екологічна безпека й сталий розвиток</i>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<i>Громадянська відповідальність</i>	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<i>Здоров'я і Безпека</i>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3.5 Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня.

Перелік модельних навчальних програм для адаптаційного циклу (5-6) класи закладу загальної середньої освіти

№з/п	Назва модельної програми	Покликання
1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Пліварчук К.В., Попова Т.Д.)	
2	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)	
3	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	
4.	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)	
5.	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	

6.	Модельна навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти.5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І.Я.)	
7.	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	
8.	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)	
9.	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)	
10.	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	
11.	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	
12.	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти. (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	
13.	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)	

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня, (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

Предмет	Назва програми	Клас	Гриф	Покликання на документ
Українська мова	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Українська література	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія 5-9»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 7-9 класи»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	

Основи правознавства	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О. Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є., Лоха Л.О., Силенко В.В.)	9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Образотворче мистецтво(7) Музичне мистецтво(7) Мистецтво (8-9)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Математика Алгебра (7-9) Геометрія (7-9)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів)	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (колектив авторів)	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Географія	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Фізика	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Хімія	Хімія 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	

Трудове Навчання	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів)	7-8	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (колектив авторів)	7-9	Наказ МОН від 07.09.2017 № 804	
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (авт. М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук, В. В. Деревянко, Т. А. Дмитрієва, Е. А. Єрмоєнко, І. Р. Захарчук, О. М. Лакіза, В. О. Сілкова)	7-9	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	

3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення

занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

-навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН;

-матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності - Проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивації до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною

ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених кабінетах, заняття з фізичної культури проводяться в спортивній та гімнастичних залах, уроки інформатики в двох спеціалізованих кабінетах.

-Якість проведення навчальних занять – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

-Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

3.9 Модель випускника основної школи

Випускник має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з поглядом моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

РОЗДІЛ IV.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА III СТУПЕНЯ

4.1 Загальні положення

Тип навчального закладу – ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією

Кількість класів – 2

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основними завданнями загальної середньої освіти є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня (вихованця), розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів (вихованців).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в нижче;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

4.2 Нормативно-правове забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
- «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464

Таблиця 7

Річний навчальний план старшої школи (10 клас) на 2023/2024 навчальний рік
складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня,
затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 408(в редакції наказу МОН
України від 28.11.2019 р. № 1493)

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10 клас
Інваріантна складова:	
Базові предмети	
Українська мова	2+2
Українська література	2+1
Зарубіжна література	1
Іноземна мова(англійська)	2+1
Історія України	1,5+1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика(алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Технології	1
Інформатика	2
Разом	30+6
Додаткові години	9
Гранично допустиме навантаження на одного учня	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38
Вакансія	2

Таблиця 8

Річний навчальний план старшої школи (11 клас) на 2023/2024 навчальний рік складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 408(в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 р. № 1493)

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11 клас
Інваріантна складова:	
Базові предмети	
Українська мова	2+2
Українська література	2+1
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	2+1
Історія України	1,5+1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	-
Математика(алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Технології	2
Інформатика	1
Разом	29+6
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	9
Факультативні курси	
Гранично допустиме навантаження на одного учня	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38
Всього використано	35
Не використано	3

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» та окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Профільні предмети: «Українська мова».

Вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів.

Індивідуальній орієнтованості на учня сприяє те, що в освітній процес введено вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика»; «Технології».

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

4.3 Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня.

4.4 Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

№п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
1.	Українська мова	Профільний рівень	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407); «Затверджено наказом МОН України» від 28.10.2010 № 1021, крім рівня стандарту; рівень стандарту – зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 14.07.2016 № 826.
2.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
3.	Зарубіжна література		«Затверджено наказом

		Рівень стандарту	МОН України» від 23.10.2017 № 1407
4.	Іноземні мови	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
5.	Історія України	Профільний рівень	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407, до навчальних програм стандарту внесені зміни (наказ МОН від 21.02.2019 №236
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
7	Громадянська освіта	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
10	Географія	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
11	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтєва В. М.)	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 24.11.2017 № 1539
12	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 24.11.2017 № 1539
13	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
14	Фізична культура	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 22.03.2017 № 451
15	Захист України	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 04.11.2020 № 1377
16	Інформатика	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407
17	Технології	Рівень стандарту	«Затверджено наказом МОН України» від 23.10.2017 № 1407

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною -у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних;</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	життя	<p>враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізуються насамперед через:

-організацію освітнього середовища;

-окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією;

-роботу в проектах;

-позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

4.5 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;

- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-суди, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4.6 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти

Повна загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

4.7 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

-навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності - Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

-матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності - проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивації до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених кабінетах, заняття з фізичної культури проводяться в спортивній та гімнастичних залах, уроки інформатики в двох спеціалізованих кабінетах.

Якість проведення навчальних занять – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

4.8 Модель випускника ліцею

Випускник повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільно-навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;

- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

Випускник нашого закладу:

- особистість - цілісна, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- патріот - з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;
- інноватор - здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Інклюзивне навчання – це спеціально організований та керований навчальний процесу взаємодії учителя та учнів у загальноосвітній школі загального типу, в результаті якого відбувається задоволення індивідуальних освітніх потреб усіх учнів, засвоєння знань, умінь та навичок.

Метою інклюзивного навчання є свідоме оволодіння знаннями, вміннями та навичками, отримання певного рівня освіти та досягнення освіченості.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня в середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- реалізувати принцип "навчитися жити разом", який ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки;
- забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей; створення освітньо-корекційного середовища для задоволення освітніх потреб учнів із особливостями психофізичного розвитку;
- створення позитивного мікроклімату в загальноосвітньому навчальному закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей із особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей із особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

Принципи інклюзивного навчання – певна система базових вимог до процесу навчання, виконання яких забезпечить його ефективність. Основні вимоги до інклюзивного навчання визначаються тим, що:

- усі діти мають навчатися разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, незважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними;
- навчальні заклади мають визнавати і враховувати різноманітні потреби своїх учнів у задоволенні різних видів і темпів навчання;
- освітні заклади повинні забезпечувати якісну освіту для всіх, розробляючи відповідні навчальні плани, вживаючи організаційні заходи, розробляючи стратегії викладання, використовуючи ресурси і партнерські зв'язки зі своїми громадянами;
- діти з особливими освітніми потребами мають отримувати будь-яку додаткову допомогу, яка може знадобитися їм у навчальному процесі;
- інклюзивні форми навчання – найефективніший засіб, який гарантує солідарність, співучасть, взаємодопомогу, розуміння між дітьми з особливими потребами та їхніми ровесниками.

Інклюзивна освіта повинна базуватися на основних принципах гуманної педагогіки: зрозуміти дитину, признати і прийняти її.

З метою реалізації законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011р. №872 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» зі змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2017р. №588, висновків про комплексну психолого – педагогічну оцінку розвитку дитини та з метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, її соціалізацію та інтеграцію в суспільство.

Зокрема в закладі навчається 1 учень з ООП:

Зміст освітньої діяльності у **Біленському ліцеї** визначається Концепцією реалізації державної політики у сфері реформувань загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, що схвалена розпорядженням КМУ від 14.12.2016 № 988-р,

Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою КМУ від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 №688); Навчання учнів з ООП здійснюється за Типовими освітніми програмами для ЗЗСО .

Для організації якісного навчання школярів за індивідуальною формою в закладі дотримуємося такого алгоритму:

1. Вивчення документів дітей з ООП, які бажають навчатись у ліцеї;
2. Вивчення нормативно-правової бази та організаційно-методичного забезпечення інклюзивного навчання;
3. Оцінка можливостей закладу для організації навчання дитини з особливими освітніми потребами;
4. погодження з управлінням освіти організації навчання дітей з ООП подання необхідної документації. Розв'язання питання фінансування нових посад;
5. Створення нормативно-правового та методичного забезпечення впровадження навчання за індивідуальною формою на рівні закладу освіти;
6. Створення команди психолого-педагогічного супроводу;
7. Розподіл обов'язків між членами команди;
8. Складання індивідуальної програми розвитку;
9. Складання індивідуального навчального плану та індивідуальних навчальних програм;
10. Адаптація освітнього середовища до потреб дитини;
11. Оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП;
12. Моніторинг якості за індивідуальною формою навчання.

В закладі створені сприятливі умови для навчання та виховання дітей з ООП:

- забезпечено безперешкодний доступу до будівель;
- забезпечено необхідно навчально – методичними і наочно – дидактичними матеріалами;
- частково облаштовано ресурсну кімнату та працює кабінет практичного психолога;
- корекційно - розвиткові заняття для дітей з ООП проводять практичний психолог, вчителі - предметники.

РОЗДІЛ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Індивідуальна форма навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації навчально-виховного процесу для забезпечення права осіб на здобуття повної загальної середньої освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

Наразі учням доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання у школі: екстернатна, сімейна (вона ж – домашня) та педагогічний патронаж.

Екстернатна форма - це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у школі оцінюють його знання.

Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів.

Педагогічний патронаж - форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Організація індивідуальної форми навчання визначається та організовується згідно Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Заклади освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів можуть організовувати здобуття освіти за екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України №8 від 12.01.2016р. та внесеними змінами і доповненнями до вищезазначеного Положення, затвердженого наказом МОН України № 995 від 10.07.2019р., з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти, згідно заяв батьків у ОЗЗСО Біленькому ліцеї організовано екстернатну форму навчання:

- 10 клас, 2 учні;
- 11 клас, 1 учень;

Навчальні плани для індивідуальної форми навчання розробляються на основі освітньої програми закладу освіти. За наявності необхідних ресурсів заклад освіти може організовувати здобуття освіти за іншою освітньою програмою, затвердженою в установленому порядку. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

РОЗДІЛ VII. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в умовах карантину.

Нормативно-правова база:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Наказ МОН України від 24.02.2023 №201 «Про затвердження змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
- Постанова від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;
- Постанова КМУ від 28 липня 2021 р. № 787 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236”.
- Наказ МОН України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Відповідно до Положення в рамках організації дистанційного навчання здійснюється:

- Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти);
- Використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

Організація здобуття освіти за дистанційною формою навчання здійснюється виключно за бажанням учнів та їх батьків.

Батьки, які виявляють бажання щодо організації дистанційного навчання своєї дитини, у відповідній заяві підтверджують наявність умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах

Зміст освіти, обсяг навчального навантаження

Організація дистанційного навчання не потребує розроблення та затвердження окремих освітніх програм і навчальних програм із навчальних предметів (інтегрованих курсів). Незалежно від форми здобуття освіти згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад освіти забезпечує виконання державних стандартів освіти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначаються відповідно до форми здобуття освіти (наприклад, лише річне оцінювання для екстернів);
- результати оцінювання фіксуються у класних журналах і свідоцтвах досягнень;
- оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою закладу освіти (за наявності правил переведення такої шкали до системи оцінювання, визначеної законодавством);

-оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Педагоги можуть організувати дистанційне навчання за допомогою: онлайн-занять через Google meet з поєднанням платформи NZ.UA.

Додатковими платформами визначено Zoom, Skype, Instagram, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів, сайтів, платформ, наприклад, Google, You Tube, Classroom, «На Урок», «Всеосвіта».

РОЗДІЛ VIII.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

- система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- система зовнішнього забезпечення якості освіти;
- система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні закладу розроблено систему показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній моделі випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- **кадрове забезпечення освітньої діяльності** (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного

навчання – 2 рази на рік);

- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);

-**якість проведення навчальних занять** (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

-**моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

-**моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти** (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає Міністерство освіти і науки.

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

-принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;

-принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;

-принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;

-принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.